

14. Федоренко Н.М., Надеїна О.В., Кондратюк С.Я. – Нові та рідкісні види ліхенофільних грибів з України // Укр. бот. журн. – 2007. – 64, № 1. – С. 47-55.
15. European guideline for mapping lichen diversity as an indicator of environmental stress /Prep. Asta J. et al. – [Electronic resource] – 2006. – Procedure of access: <http://www.thebls.org>.
16. Farkas E., Lokos L., Verseghy K. Lichens as indicators of air pollution in the Budapest agglomeration// Acta Botan. Hungarica. – 1985. – 31, № 1-4. – P.45-68/
17. Laundon J. E. A study of the lichen flora of London // Lichenologist. – 1967. 3. – P.277 – 32.
18. Pinho P., Augusto S., Branquinho C. et al. Mapping lichen diversity as a first step for air quality assessment // Journ. Of Atmospheric Chemistry. – 2004. – 49. – P. 377-389.
19. Skye E. Lichens and air pollution. A study of cryptogamic epiphytes and environment in the Stockholm region //Acta Phytogeogr. Suecica. – 1968. – 52. – P. 1-123.

УДК 591.5:598.9

Стригунов В. І., Потопа А. В.

СУЧАСНЕ ПОШИРЕННЯ КУЛИКА-ДОВГОНІГА (HIMANTOPUS HIMANTOPUS L.) НА ТЕРИТОРІЇ УКРАЇНИ

Матеріали роботи зібрані під час експедиційних досліджень орнітофауни степової зони і Криму у 2001-2004р.р. в весняно-літній період. Обліки птахів проводились на 2-х автомобілях «Нива», а також під час піших екскурсій. Для спостережень використовувались 10 і 20-кратні біноклі. Протяжність маршрутів склала більше 40 тис.км. Всього зареєстровано 13 місць гніздування кулика-довгоніга. Додатково проаналізовані літературні дані авторів які не ввійшли у нарис по виду в 3-му виданні Червоної книги України (Корзюков,2009).Це дозволило нам відобразити більш реальну картину поширення цього виду на території України (рис.).

Місця реєстрації кулика-довгоніга у степовій зоні:

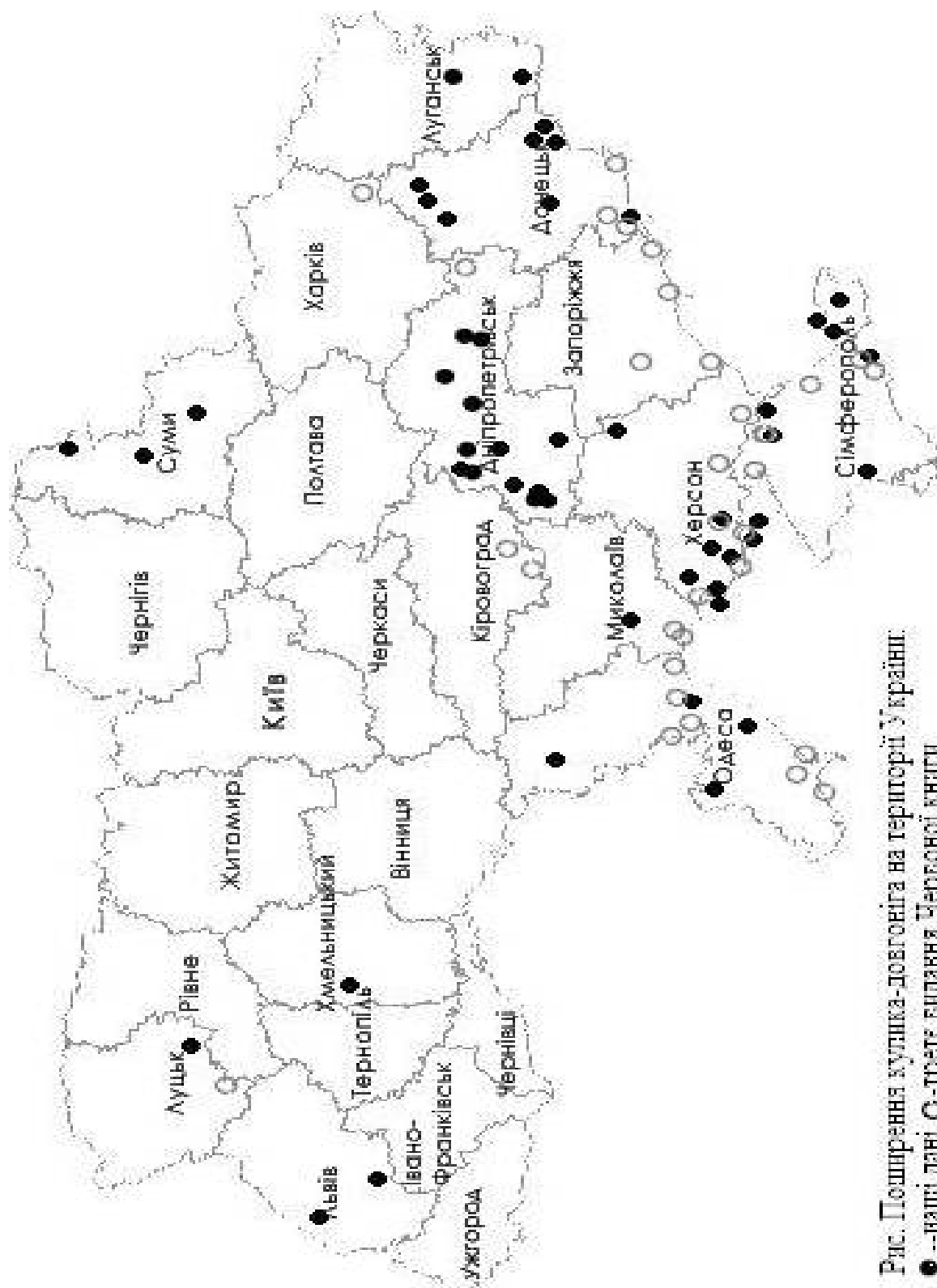
- 13 ос. 25.07.02 окл.с.Хмельницьке, р.Солона;
- 6 ос. 24.07.02 окл.с.Миронівка,р.Базавлук;
- 1ос. 23.07.02 окл.с.Новоіванівка, р.Базавлучок;
- 2 ос.19.05.02 окл.с.Білогорка;п
- ∞ос. 21.05.02 окл.с.Солонці по лівому березі Дніпра;
- 2ос. (25.05.02),3ос.(23.05.03)окл.с.Добра Воля,р.Інгул;
- 10 ос.11.05.03 оз.Хаджибер;
- 2ос.13.05.03 окл.с.Виноградне,р.Малий Котлабук;
- 10 ос.25.05.03 с.Ламбрівка;
- 3ос.(19.06.03),4ос. (24.03.03)с.Першотравневе;
- 6 ос. 24.03.03 окл.с.Свердлово.

Гніздові знахідки кулика-довгоніга інших орнітологів:

- 1ос.(7.04.04), 2ос.(3.06.04), 5гн.(05-06.07) окл.с.Павлівки (Архипов,2008);
- 9ос.(20.05.02),18ос.(4.05.04),3ос.(5.05.04)м.Кривий Ріг(Герасимчук,2008);
- 2ос.(23.06.02),8гн.(22.06.03),2ос.(5.06.04),2ос.(15.06.05),5ос.(26.06.05) Балка Свистунова(Герасимчук,2008);
- 10ос. 28.07.00 оз.Рибне (Книш,2001);
- 3ос. 5.05.06 окл.с.Слов'янка(Пилипенко,Дяков,2008);
- 1ос.27.05.06 р.Самара(Пилипенко,Дяков,2008);
- 1ос.06.98с.Очкине(Книш,2008);
- 2 ос.28.07.00 окл.с.мт.Низів (Книш,2008);
- 16 ос.(17.05.95),5ос.(30.06.99) окл.с.Ялти(Штріц,2008);
- 15 ос.(15.06.99) с.Ларине (Штріц,2008);
- 1ос.(7.06.05),2 ос.(4.06.04)с.Виноградне (Москаленко,2008);
- 1 ос.16.06.05 с.Геройське (Москаленко,2008);
- 1ос.28.05.03 с.Рибальче (Москаленко,2008);

ФАЛЬЦФЕЙНІВСЬКІ ЧИТАННЯ

- 4ос. 24.05.00 с. Іванівка (Москаленко,2008);
2ос. 4.05.00 ЧБЗ,Івано-Рибальчанська ділянка 46 (Москаленко,2008);
8ос. 7.06.00 Білосарайська коса (Молодан,Бронсков та інші,2008);
2ос. 9.07.04 Крива коса (Молодан,Бронсков та інші,2008);
15ос.10.08.86 с.Вільний Табір (Сальник,1998);
2ос. 13.07.09 с.Авдотівка (Сальник,1998);
150ос.(20.08.90), 1ос.(5.08.91), 2ос.(21.07.94), 5ос.(22.07.95) с.Авдотівка (Сальник,1998);
3ос.5.05.96 с.Маяк (Сальник,1998);
1183ос.21.04-1.09.96 оз.Сиваш, оз.Донузлав, Молочний лиман, р.Корсак (Дядичев, Кинда,1998);
26ос. 3.05.96 Слав'янські солоні озера (Писарев, Надворний та інші, 1998);
28ос.(12.05.96),24 ос.(2.07.96),1ос.(3.07.96) сел.Райгородок (Писарев, Надворний та інші, 1998);
58 ос. 12.05.96 сел.Восточне (Писарев, Надворний та інші, 1998);
4ос. 13.11.05 Куяльницький лиман (Кинда, Черничко,2008);
9ос. 16.05.96 сел.Щолкіне (Костін,Бескаравайний,1999);
7ос. 16.05.96 с.Мисове (Костін,Бескаравайний,1999);
5ос.1996 м.Феодосія (Костін,Бескаравайний,1999);
8ос.1997 оз.Акмонайське (Костін,Бескаравайний,1999);
60ос.оз.Бараколь (Костін,Бескаравайний,1999);
7ос.(1996),17ос.(1997) (Ардамацька,1999);
13 ос. 1996 окл.с.Широколанівка (Редінов,Корзюков,1999);
4ос.2006 окл.м.Павлоград, р.Вовча(Сижко,2010);
32 ос. 14.06.06 окл.с.Булаховка(Бредбієр, особ.повідомлення);
50ос. 21.05.06 Солоний лиман (Бредбієр, особ.повідомлення);
5ос. 10.07.05 окл.с.Меліоративне(Бредбієр, особ.повідомлення);
20 ос. 13.05.06 Самарське рибгосп. (Бредбієр, особ.повідомлення);
8ос.(31.07.02), 30 ос.(8.06.01) Петриківський рибгосп. (Бредбієр, особ.повідомлення);
30ос.(15.05.11) Рибгосп.в окр.м.Луганськ (Ветров,особ.повідомлення).
Останні 20 років помітна тенденція до збільшення чисельності кулика-довгоніга і спорадичних гніздових колоній на північ України.

Література:

1. Ардамацкая Т.Б. Редкие виды птиц островов Джарылгачского залива, побережья нижнего Днепра и заказника «Березовые колки» //Фауна,экология и охрана птиц Азово-Черноморского региона. – С.:Сонат, 1999.- С.9;

2. Архипов О.М. Спостереження рідкісних видів птахів у деяких районах Одеської області у 2004-2007//Знахідки тварин Червоної книги України. – К.,2008. – С.237;
3. Герасимчук О.О. Спостереження рідкісних видів птахів у місті Кривий Ріг та його околицях//Знахідки тварин Червоної книги України. – К.,2008. – С.258.
4. Книш М.П.,Бугайов І.А.,Малишок В.М.Спостереження птахів Червоної книги України у Сумській області в 1994-2006 рр.//Знахідки тварин Червоної книги України. – К.,2008. – С.98;
5. Кныш Н.П.Заметки о редких и малоизученных птицах лесостепной части Сумской области // - Беркут. – 2001. – Т.10, Вип.1.- С. 102-104;
6. Костин С.Ю.,Бескаравайный М.М.Новые данные о птицах Крыма //Фауна,экология и охрана птиц Азово-Черноморского региона. – С.:Сонат, 1999.- С.24;
7. Коцюруба В.В.,Стригунов В.И. Гнездование ходоуличника на Криворожье//Фауна,экология и охрана птиц Азово-Черноморского региона. – С.:Сонат, 1999.- С.26 – 27;
8. Молодан Г.М.,Тараненко Л.І.,Бронсков О.І. та інші Знахідки в РЛП «Меотиді» та на прилеглих територіях птахів Червоної книги України//Знахідки тварин Червоної книги України. – К.,2008. – С.222;
9. Москаленко Ю.О. Коротка характеристика сучасного стану матеріали спостережень на території нижньодніпровських піщаних масивів птахів Червоної книги України.//Знахідки тварин Червоної книги України. – К.,2008. – С.233;
10. Пилипенко Д.В.,Дяков В.А.Спостереження в Донецькій області деяких видів птахів з Червоної книги України.//Знахідки тварин Червоної книги України. – К.,2008. – С.273;
11. Писарев С.Н.,Надворный Е.С.,Дорохов А.В.Материалы о новых и редких видах птиц донецкого Придонцовья//Материалы III конференції молодих орнітологів України/Укл.: В.М.Гирщенко. – Чернівці, 1998. – С.118 – 119;
12. Сижко В.В. Головні зміни в орнітофауні Дніпропетровської області протягом останніх 115 років//Птахи степового Придніпров'я:минуле, сучасне і майбутнє.- Дніпропетровськ, 2010. – С.34-45;
13. Химин М.В.Матеріали окремих спостережень птахів,занесених до Червоної книги України,за публікаціями 1994- 2005рр.//Знахідки тварин Червоної книги України. – К.,2008. – С.379;
14. Червона книга України.Тваринний світ/за ред.І.А.Акімова – К.:Глобалконсалтинг,2009. – С.449;
15. Шидловський І.В.Матеріали зі спостережень видів птахів,включених у Червону книгу України,що проведені у 1994 – 2005 рр.//Знахідки тварин Червоної книги України. – К.,2008. – С.396;
16. Штріц Ю.О.Спостереження рідкісних птахів у деяких районах Донецької області//Знахідки тварин Червоної книги України. – К.,2008. – С.405

УДК: 595.792-19(23.03)

Тимочко Л. І.

ДО ВИВЧЕННЯ ФАУНИ ДІАПРІД (HYMENOPTERA, PROCTOTRUPOIDEA, DIAPRIIDAE) ЧОРНОМОРСЬКОГО БІОСФЕРНОГО ЗАПОВІДНИКА

Вивчення фауни комах-ентомофагів заповідних територій, з'ясування трофічних зв'язків окремих видів є необхідною умовою для розробки комплексних заходів біологічного захисту рослин від шкідників та підтримки унікального флористичного різноманіття заповідних територій. Родина Diapriidae – одна із важливих у практичному відношенні груп паразитичних перетинчастокрилих, представники якої служать природними регуляторами чисельності низки видів-шкідників [2]. Чорноморський біосферний заповідник (ЧБЗ) – найбільший за площею заповідник в Україні, де представлені різні ландшафти приморського півдня України. Рослинність заповідника надзвичайно різноманітна: піщані степи та луки, галофітні степи, болота та водна рослинність, ліси [1]. Особливому багатству фауни заповідника сприяє різноманіття ландшафтів та географічне положення, однак, видовий склад ентомофагів-діапріід залишається для даної території недослідженим.